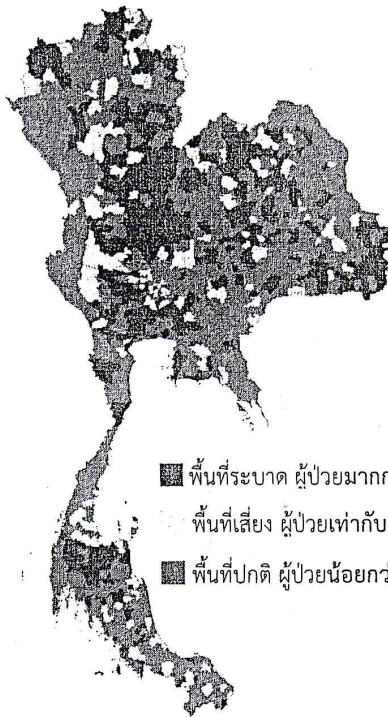

แผนปฏิบัติการป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคไข้เลือดออกในช่วงฤดูฝน
อาสาปราบยุง ควบคุมโรคไข้เลือดออก ตลอดฤดูฝน พ.ศ. ๒๕๖๑

เนื่องจากการระบาดของโรคไข้เลือดออกในปีนี้ ตั้งแต่ ๑ มกราคม - ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ มีรายงานผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกรวม ๒๘,๗๓๒ ราย เสียชีวิต ๓๗ ราย จำนวนผู้ป่วยสูงกว่าค่าเฉลี่ย ๕ ปีย้อนหลัง ตั้งแต่เดือนเมษายน และพฤษภาคม ถึงร้อยละ ๔๖ และ ๘๕ ตามลำดับ ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นเด็กนักเรียนอายุ ๕ - ๑๔ ปี แต่ผู้เสียชีวิตกลับเป็นผู้ใหญ่ โดยเฉพาะผู้ที่อายุ ๓๕ ปีขึ้นไป มีอัตราป่วยตายนสูงกว่าเด็ก ๒ - ๕ เท่า นอกจากนี้ ผลการสำรวจลูกน้ำยุงลายในช่วงเดือนมิถุนายน ซึ่งเข้าสู่ฤดูฝนพบว่า ค่าดัชนีลูกน้ำยุงลายในชุมชนสูงถึงร้อยละ ๓๐ (สำรวจ ๑๐๐ หลังคาเรือน จะพบลูกน้ำยุงลาย ๓๐ หลังคาเรือน) และอัตราการพบลูกน้ำในวัด โรงเรียน และโรงพยาบาล อยู่ที่ร้อยละ ๕๘, ๔๑, และ ๒๓ ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายยังมีอยู่มากในชุมชนและสถานที่สำคัญที่มีประชาชนมารวมตัวกันจำนวนมาก เป็นความเสี่ยงที่โรคไข้เลือดออกจะแพร่กระจายต่อเนื่องและขยายวงกว้างทั่วประเทศไทย โดยในขณะนี้พบว่าพื้นที่ระบาดต่อเนื่องส่วนใหญ่ อยู่ที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ภาคตะวันออก ภาคเหนือตอนล่าง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ดังแสดงในแผนที่

- พื้นที่ระบาด ผู้ป่วยมากกว่าค่าเฉลี่ย ๕ ปีย้อนหลัง (๓๐๒ อำเภอ)
- พื้นที่เสี่ยง ผู้ป่วยเท่ากับค่าเฉลี่ย ๕ ปีย้อนหลัง (๑๓๑ อำเภอ)
- พื้นที่ปกติ ผู้ป่วยน้อยกว่าค่าเฉลี่ย ๕ ปีย้อนหลัง

แผนที่ อำเภอที่พบผู้ป่วยเกินกว่าค่าเฉลี่ย ๕ ปีย้อนหลังใน ๔ สัปดาห์ล่าสุด (สัปดาห์ที่ ๒๒ - ๒๕)

เพื่อเป็นการป้องกัน ควบคุมโรค ในช่วงฤดูฝนที่กำลังจะถึงนี้ ขอให้ทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ท้องถิ่น ภาคเอกชน และประชาชน ร่วมกันดำเนินการมาตรการแผนปฏิบัติการรับการระบาดของโรคไข้เลือดออก ในช่วงฤดูฝน ภายใต้โครงการจิตอาสาทำกิจกรรมปราบยุงลาย ตลอดเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. ลดจำนวนผู้ป่วยให้ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ รายในเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ และไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ ราย เมื่อสิ้นปี
 ๒. ควบคุมยุงพาหะให้ไม่พบลูกน้ำยุงลายในทุกบ้าน ทุกชุมชน ทุกพื้นที่
 ๓. สื่อสารความเสี่ยง ประชาสัมพันธ์การป้องกัน ควบคุมโรคไข้เลือดออกให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย
- มาตรการป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคไข้เลือดออกในช่วงฤดูฝน แบ่งตามความรุนแรงของการเกิดโรคในพื้นที่ ได้แก่ ๑) พื้นที่เสี่ยงและพื้นที่ระบาด ๒) พื้นที่ปกติ ดังนี้

๑. มาตรการควบคุมโรคในพื้นที่เสี่ยงและพื้นที่ระบาด (สีเหลืองและสีแดง)

๑.๑. แผนปฏิบัติการในพื้นที่ที่พบการระบาด

วิธีปฏิบัติ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	การรายงาน	เป้าหมาย
๑. เปิด EOC อำเภอ ๑.๑. ติดตามสถานการณ์ผู้ป่วย ตำบล หมู่บ้านที่ระบาดต่อเนื่อง และชุมชนที่พบดัชนีลูกน้ำยุงลาย (HI) เกินกว่าร้อยละ ๕ ๑.๒. จัดสรรทรัพยากร กำลังคน ควบคุมการระบาด โดยใช้งบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น	ทุกวัน	๑.๑. นายอำเภอเป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ ๑.๒. รพ. และ สสอ. เป็นทีมข้อมูล	นายอำเภอรายงานสถานการณ์ในพื้นที่ระบาดต่อผู้ว่าราชการจังหวัดทุกสัปดาห์	จำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกในอำเภอต่ำกว่าค่ามัธยฐาน ๕ ปีย้อนหลัง (ไม่เป็นพื้นที่ระบาดสีแดง)
๒. ควบคุมยุงพาหะในรัศมี ๑๐๐ เมตรจากจุดเกิดโรคตามมาตรการ ๓-๓-๑ ๒.๑. ควบคุมยุงพาหะในบ้านผู้ป่วยภายใน ๓ ชั่วโมง ทั้งการฉีดพ่นสารเคมีและกำจัดแหล่งน้ำขัง ๒.๒. ควบคุมยุงพาหะในรัศมี ๑๐๐ เมตรจากบ้านผู้ป่วยภายใน ๑ วัน และวันที่ ๓ หลังพบผู้ป่วย ทั้งการฉีดพ่นสารเคมีและกำจัดแหล่งน้ำขัง ๒.๓. กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงในหมู่บ้านทุก ๗ วัน จนครบ ๔ สัปดาห์และไม่มีผู้ป่วยรายใหม่	วันที่ ๐, ๓, ๗, ๑๔, ๒๑, ๒๘	๒.๑. รพ.สต. วางแผนการควบคุมโรคร่วมกับ อปท. ๒.๒. รพ.สต. อสม. และ อปท. ร่วมกันสำรวจทำลายแหล่งน้ำขัง ๒.๓. อปท. ฉีดพ่นสารเคมีกำจัดยุงตัวเต็มวัย ๒.๔. รพ.สต. และ สสอ. ประเมินผลการควบคุมโรคจากดัชนีลูกน้ำยุงลาย	รพ.สต. รายงานสถานการณ์และผลการควบคุมโรคต่อนายอำเภอใน EOC	- ไม่พบผู้ป่วยรายใหม่ในหมู่บ้านหลังจากควบคุมโรค ๒๘ วัน - ไม่พบลูกน้ำยุงลายในรัศมี ๑๐๐ เมตรจากบ้านผู้ป่วยและในหมู่บ้าน - ดัชนีลูกน้ำยุงลาย (HI) ในอำเภอต่ำกว่าร้อยละ ๕
๓. อสม. เคาะประตูบ้าน ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงทุกหลังคาเรือนในหมู่บ้านที่เกิดโรค	ทุกสัปดาห์	๓.๑. สสอ. รพ.สต. อปท.วางแผนการสำรวจ ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงให้ครอบคลุมทุกครัวเรือน ๓.๒. อสม. เข้าทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงทุกหลังคาเรือนตามแผน ๓.๓. กอ.รমন. ในพื้นที่สนับสนุนการดำเนินงาน	สสอ. รายงานสถานการณ์และผลการควบคุมโรคต่อนายอำเภอใน EOC	

วิธีปฏิบัติ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	การรายงาน	เป้าหมาย
๔. กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงในพื้นที่สาธารณะ ได้แก่ ศาลาสนาม โรงเรียน สถานที่ราชการ โรงพยาบาล พื้นที่สาธารณะ	ทุกสัปดาห์	๔.๑. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อปท. และ รพ.สต. จัดประชุมชมหมู่บ้าน กำหนดพื้นที่สาธารณะที่ต้องทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงร่วมกัน ๔.๒. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อปท. ร่วมกับ รพ.สต., สสอ., รพ., อสม. วัด โรงเรียน เครือข่ายต่างๆ ในชุมชน จัดทีมทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงในพื้นที่สาธารณะ	สสอ. รวบรวมและรายงานค่าดัชนีลูกน้ำยุงลายต่อนายอำเภอ และ สสจ.	- ไม่พบลูกน้ำยุงลายในชุมชน และสถานที่ต่างๆ
๕. สำรวจค่าดัชนีลูกน้ำยุงลายในตำบลที่ระบาดต่อเนื่อง และประเมินมาตรการควบคุมโรค ๓-๓-๑ ๕.๑. ในชุมชน ๕.๒. พื้นที่สาธารณะ ได้แก่ วัด โรงเรียน สถานที่ราชการ โรงพยาบาล ฯลฯ	ทุกสัปดาห์	๕.๑. อปท. สสจ. และ สคร. สุ่มสำรวจตำบลที่ระบาดต่อเนื่อง และสถานที่สำคัญในตำบล ๕.๒. สคร. ประเมินมาตรการ ๓-๓-๑ ในอำเภอและตำบลที่เป็นพื้นที่ระบาด	สสจ. และ สคร. รายงานผลการสุ่มสำรวจลูกน้ำยุงลายผ่าน Application หันระบาด และรายงานผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข	- ไม่พบลูกน้ำยุงลายในชุมชน และสถานที่ต่างๆ

๑.๒. ทรัพยากรที่จำเป็นในการควบคุมการระบาด

- ๑.๒.๑. งบค่าเก็บขยะขนาดใหญ่ ประมาณ ๕๐๐ - ๑,๐๐๐ งบต่อหมู่บ้าน ต่อเดือน
- ๑.๒.๒. รถเก็บขยะจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๑.๒.๓. ทรายกำจัดลูกน้ำยุงลายประมาณ ๒๕ - ๕๐ กิโลกรัม ต่อตำบล ต่อเดือน
- ๑.๒.๔. เครื่องพ่น และสารเคมีกำจัดยุงตัวเต็มวัย จากหน่วยงานสาธารณสุขและท้องถิ่น
- ๑.๒.๕. ไฟฉาย สำหรับ อสม. และเจ้าหน้าที่ในการสำรวจลูกน้ำยุงลาย ๑๐๐ กระจบต่อตำบล